

Silarjuarmiulimaanut Sulinirarummi Maligarmut Qanuiliuriarnirmut Parnautini Tuksirautaujut

Mai 2022

Tukisigiarutingit

Inuit Tapiriit Kanatami (ITK) quviasuktut Maligaliurvirjuaq qaangiqtittisimalirnat Silarjuarmiulimaanut Sulinirarut Pijunnautinginnut Nunaqaqqaqsimajut Inuit Maliganga 2021-mi (UNDRIP) ammalu qimirruinnaqłutik atangiijumik atuutiqaqtumiglu atuliqtitauningit pijunnautiit nalunaiqtausimallutiglu Silarjuarmiulimaanut Sulinirarutinga pivijjuanguninga isulittittinirmut ammalu nuqqaqtittiniq inuit pijunnautinginnik siqumittiniujunik atuqtausimajunik inuqtittinnut. Maligaq maliliqtittiniaqtuq gavamatuqakkunnik pivalliatittitut qanuiliuriarnirmut parnauti “tusarasuaqsimalutik ammalu piliriqatiqarlutik Nunaqaqqaqsimajunik inungnik ammalu asinginnut gavamatuqakkunni ministaujunut” Juuni 2023-nguqqa aqtinnagu tamanna “tikiutiniq tikitaunasuaqtunut” taakkunangit Silarjuarmiulimaanut Sulinirarutausimajunut. Maligaq maliliqtittiniaqtut gavamakkut “pilirinasuarialit ajurnannginnilimaanganik tamanna maligaq Kanatami malingmangaat Sulinirarutimik.”

Qanuiliuriarnirmut parnauti piqasiujjiluni pilirijjusirnik atuqtaujarialingnik tikitaugullugit maligiaqarninginnut, Inuit Tapiriit Kanatami (ITK) tusaqatigiigutiqaqsimajuq ukuninga qaujigiarniaqtut qanuiliuriarutit gavamatuqakkunni Mai 2022-mi ilautitaujunnarmangaata qanuiliuriarnirmut parnautimut. Tamakkua qanuiliuriarutit turaagaqatut malingaksamik ammalu atuagarnut pilirijjusirnik pitaqarialingnut pitaqaliqtitaugullugit maligaksanut ammalu atuagarnik ilakuujjutaujunik ilaliutiqaqtatunut inuit pijunnautinginnik siqumittinirmut aqtauvaktuq Inungnik.

Tuksiraqtaujut qanuiliuriarutit kamagijaqaqtut sivulliujjauqujaujunik pitaqariaqarninginnut maligat ikajuqsitqut Inuit sauniviningit utiqtitaulutik ammalu ittarnisat ittarnisaqarvingni ammalu gavamatuqakkut timiqutinginnik (Titiraqsimajuq 12), pitaqariaqarninganut aqqigitaqtauluni Kanatami asinginni nunaningaaqtut malingaq ikajuqtuqtaugullugit Inuit nunait-kiglinginnik nuktaqattarunnaqullugit ammalu asinginningaaqtut nunani (Titiraqsimajuq 36), ammalu pitaqariaqarninganik ilaakkuuqtumik nunaqaqqaqsimajunik inuit pijunnautinginnut katimajinit amma atuliqtitaugullugit inungnut pijunnautiqutivut (Titiraqsimajuq 2).

Qanuiliuriarutit pijjutaujut asijjirniarasugijaullutik titiraqtauliqtillugit, kisanili atausiq aniguittaqsimajuq piliriqatigiigutaulluni gavamatuqakkut sanavvinginni. Tamakkua tuksirauteit saqqijaaqtittijut pijumaniqarnirnik atangirlugit ammalu atuutiqaqtumik atuliqtitaugullugit Suliniraruti. Isumagijauvut sulijumit Silarjuarmiulimaanut Sulinirarutinga pijunnautiminnik nalunaiqsingmat atuliqtitaujariaqaqłutik aakkaqsimalutiglu ilainnaariqattarnirmut tukiliurinnik tamanna taimalingatuinnaqunagu katimajiunirmut pijunnautiulutik, tunngavigijaulutik uvvaluunniit pijumajaulutik. Taimaimmat, niriuktugut qanuiliuriarnirmut parnauti saqqijaaqtittillattaarluni piliriangullarigumajut gavamakkunni asijjiuteit Kanatami maligait ammalu atuangat pitaqarialiit maliliqtitaugullugit Kanatami maligat taakkununga Silarjuarmiulimaanut Sulinirarutinganut ammaluttauq tikitaugullugit tikitaunasuaqtut.

Ilanga 5-mi qanuiliuriaruti: Piliriniujut ikajurnirmut nalunaiqsinirmi malittiaqsimaningani maligarni *Silarjuarmiulimaanut Sulinirarummi*

<p>Ilanga 5 “Kanatami Gavamakut imaittariaqput, uqaqatiqarnikkut amma angiqatiqarnirmi Nunaqaqqaaqsimajunut inungnut, pilirilutik tamakkini piliriniujuni pijarialingni nalunaiqsinirmut maligait Kanatami malittiaqsimaninginni Sulinirarummi.”</p>	<p>Qanuiliuriaruti Nalunaiqsinirmut maligait Kanatami malittiarninginni Silarjuarmiulimaanut Sulinirarummi, gavamatuqakkut saqqitittiniaqput ilagiarutaujuni maligaliangusimajuni tunisijumi ukuninga:</p> <p><i>Maligalirinirmut Maligaq:</i> Ilagiasivuuq pijariaqaqtittivut Ministami, uqaqatiqarnikkut amma angiqatiqarnikkut gavamaujuni amma kiggaqtuijuni pilirivvini Nunaqaqqaaqsimajunut inungnut uqausiujunut, saqqitittinirmi uqausilianganni kiggaqtuijumi a) piliriaksaujut ilanga 5-mi Silarjuarmiulimaami Sulinirarummi inuit pijunnautingni nunaqaqqaaqsimajunut maligarni pilirininginni tamakkini pilirijarialingni nalunaiqsinirmut maligait Kanatami malittiaqsimaninginni Sulinirarummi, uqaqatiqarnikkut Nunaqaqqaaqsimajunut inungnut ilauqataujunut, piliriangusimaninginni; b) piqujaksaq malittiaqsimaningani <i>Silarjuarmiulimaanut Sulinirarummi</i>; amma c) Nunaqaqqaaqsimajunut inungnut uqausiujuni tunisisimaninginni angiqsimaninginni, pijariaqaqtillugu maliktumi uqaqatiqarniujumi amma angiqatiqarnirmi.</p> <p><i>Maligaliurnirmut Maligaq:</i> Ilagiasiluni pijariaqaqtittijumi Ministaup Tugliani amma Titiraqtuijumi Kanataup Gavamangita parnakinginni pilirininginni qaujisaqtauniujumi tuksiraqtaujumi maligaralaanit, uqaqatiqarnikkut amma angiqatiqarnikkut gavamaujuni amma kiggaqtuijuni pilirivvingni Nunaqaqqaaqsimajunut inungnut uqausiujuni, nalunaiqsinirmut malittiaqsimaninginni <i>Silarjuarmiulimaanut Sulinirarummi</i>. Isumalianguguni Ministaup Tuglinganut ammalu aktuqtausimajuni Nunaqaqqaaqsimajunut inungni maligaralaat malittiaqsimangikkutik, maligaralaat tunijaukkannirniaqput maligaralaaliangusimajunut-sanajiujuni pijunnaqtitaunirni pivalliatittiqatirluni turaagarijanginni nalunaiqsinirmut malittiarsimaningani.</p>
--	---

Ilanga 6-mi qanuiliuriarutit: Qanuiliuriarutit kiujuni titiraqtausimajuni Silarjuarmiulimaanut Sulinirarummi

<p>Titiraqsimajuq 1 Nunaqaqqaqsimajunut inungnut pijunnarnirijaqaqput tamakkiumajumi alianaigusungniujumi, katujjilutik inutuinnalutigliuunniit, tamakkini inuit pijunnautinginni amma tunngavigijaujuni isumaqsurutaujuni ilisarijausimaningani Pijunnautini Silarjuarmiulimaanut, Silarjualimaami Sulinirarummi Inuit Pijunnautinginni amma nunarjuami inuit pijunnautinginni maligarmi.</p>	<p>Qanuiliuriaruti Sanngiktigiaqsinirmut nauttiqsuqtauningani amma atuliqtitauningagut nunarjuami inuit pijunnautinginni angiqatigiingniujuni atiliuqtausimajuni Kanatami, gavamatuqakkut atuliqtitilluaqpuq ukuninga allavvilirinirmut amma atuagarnut piliriniujuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kanatami Ittarnisalirinirmut ilaqarniaqpuq Kanatami Nunaqaqqaqsimajunut kiggaqtuiniujumi katujjiqatigiingujuni ilagijauninginni allavvilirinirmut timiujuni kamagijaqaqtuni nauttiqsurnirmut atuliqtitauningani nunarjuami inuit pijunnautinginni angiqatigiingniujuni atiliuqtausimajuni Kanatami. • Maligalirijikkut Kanatami pivalliatittiniaqput atuliqtitauningani atuagarmi pijjutinga tunisinirmut maligalirinirmut uqaujiniujumi pijunnarnirijaujuni nalunaiqtaujuni nunarjuami inuit pijunnautinginni angiqatigiingniujuni uvuuna taimainginnaqtumi ilautittiniujumi atuutilingni ilanginni gavamatuqakkut maligaliangusimajuni.
<p>Titiraqsimajuq 2 Nunaqaqqaqsimajunut inuit amma inutuinnait isumaqsuqput amma nalimupput tamakkinut asinginni inungni amma inutuinnarni amma pijunnarniqaqput isumaqsurnirmi qanuittutuinnarni ajjigiinngitittinirmi, atuqtittinirmi pijunnarnirijaujuni, piluaqtumi tunngavilingni Nunaqaqqaqsimajuuninginni uvvaluunniit kinauninginni.</p>	<p>Qanuiliuriaruti Nalunaiqsijunnarnirmut Nunaqaqqaqsimajunut inuit pijunnautingit atuliqtitauninginni amma Nunaqaqqaqsimajunut inungnut amma inutuinnait pijunnarnirijaujuni suraktaugutik atuinnaqarninginni aaqqigutiksani, gavamatuqakkut imainniaqput, iluani arraagunut marruungnut saqqititauningani uumanngat qanuiliuriarutimik parnaummi, pivalliatittiqatigarluni amma saqqitittiluni maligaliangusimajumi saqqitittijumi Nunaqaqqaqsimajunut Pijunnarnirijaujuni</p>

	<p>Tiliurijaujuni amma Iqqaqtuijiujuni, tunisiniqaqtumi, asinginnillu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tiliurijaujuni amma Iqqaqtuijiujuni saqqititausimajuni pijunnaqtittijumi maligaliangusimajuni, ilaqaqtumi pinasuaqtangani nalunaiqsinirmi maligait Kanatami tukilianguninginni amma atuqtauningani piliriniujumi malingniqaqtumi <i>Silarjuarmiulimaanut Sulinirarummi</i> kisiani uqausiullarikkuni Maligarmi Kanataup maligaliuqtinginni maligaujumi aulatauniarningani taimaikkaluaqtillugu Sulinirarummi. • Pijunnaqtittiniq maligaliangusimajumi saqqitittiniaqpuq tikkuaqtauningani Kamisanani amma Iqqaqtuijitigut aaqqiksuijiujuni turaanganiqaqtumi Allangajunut Tamaitigut Katimajijuni, qaakkanniagut Kamisanaup amma Iqqaqtuijitigut aaqqiksuijiujuni tikkuaqtaujuni immikkut- isumaliangujuni Allanut amma Inungnut pilirijjusiujunut amma Kanataup Gavamanganni. • Pijunnaqtittiniq maligaliangusimajumi pijunnaqtittiniaqpuq Iqqaqtuijitigut aaqqiksuijiujuni pivalliatittinirmi maligaralaanit aulattijuni Iqqaqtuijiujuni nangminiq pilirijjusinginni. Una ilaqarniaqpuq maligaralaanit nalunaiqsinirmut atuinnaqarunnarninginni Nunaaqqaqsimajunut inungnut ilaqaqtumi ilautittinirmi maligaujuni takuksauniujuni amma Nunaaqqaqsimajunut maligatigut tukisiuarninginni, aulatauninginni maliktumi tunngaviujuni maligalirinirmut, amma pilirijjusiujumi ikajuqsuijumi <i>Silarjuarmiulimaanut Sulinirarummi</i> Titiraqsimajuni 8(2), 11(2), 13(2), 22(2), 27, 28 amma 40-mi. • Pijunnaqtittiniq maligaliangusimajumi pijunnaqtittiniaqpuq Iqqaqtuijiujuni
--	---

	<p>tunisinirmi atuutiqaattiaqtumi inutuinnarnut amma pilirijjusiuujumi aaqqigutiksani, ilaqaqtumi piliriaksaqaqtitaulutik aaqqigutiksani qanuiliuriarutini.</p>
<p>Titiraqsimajuq 3 Nunaqaqqaqsimajunut inuit pijunnautiqaqput imminik- isumaliurinirmi. Qanuinninganut taissuminga pijunautiuujumi isumaqsuqłutik isumaliusuunguvut katimajirjuanut qanuilinganinginni amma isumaqsuqłutik pinasuasuunguvut kiinaujjaksaninginni, inuuqatigiingnirmut amma iliqqusimut pivalliatitauninginni.</p>	<p>Qanuiliuriaruti Pijunnaqtittinirmut Inungni aturninginni pijunnautinginni nangminiq-isumaliurinirmi amma nangminiq-gavamaqarninginni, gavamatuqakkut imainniaqput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tunisiluni naammaktuni ikajurutiksani amma maligaliangusimajumi aaqqiktausimaninganni nalunaiqsijumik pijunnaqtittinirmut nangminiq-gavamaqarnirmi amma tunisijumi kiinaujalirinirmut aaqqiktausimaniujuni ikajuqsuinirmut naammaktumi aajiiqatigiingniujumi Inungnut nangminiq-gavamaqarninginni angirutaujuni Makivik Timiqutaujuni, Inuvialuit Kuapuriisan, amma Nunavut Tunngavik Timinganni; • Tamakkiqtumi ammalu atuutiqaattiaqtumi atuliqtittinirmi Inuit Nunanganni Atuaganganni; ammalu • Kajusiinnarluni tamakkiqtumi ammalu atuutiqaattiaqtumi ilauqataunirmi Inuit-Gavamatuqakkut Piliriqatigiinnirmut Katimajiralaanit ammalu aturlugu pillariuluni aulaniujumi tamakkinut atuliqtittijuni Inuit Nunanganni Atuaganganni ammalu ikajuqsuinirmut Inungnut nangminiq-isumaliurinirmi; ammalu • Piliriqatigarluni Nunaqaqqaqsimajunut inungnut nutaanguriaqtittinirmi Kanatami Gavamakkunni gavamatuqakkut atuaganganni nangminiq-gavamaqarninginni, <i>Turaagarijaujumi Atuliqtitauuningani Ilisimainnaqtumi Pijunnarniuujumi amma Aajiiqatigiingniujumi Nunaqaqqaqsimajunut Nangminiq-Gavamaqarninginni</i>

<p>Titiraqsimajuq 4 Nunaqaqqaqsimajunut inuit, aturninginni pijunnautinginni nangminiq-isumaliurinirmi, pijunnarniaqput pijunnarniujumi nangminiq-gavamaqarninginni uvvaluunniit nangminiq-gavamaqarninginni piliriniujuni pijjutiqaqtuni iluagut amma nunalingni piliriniujuni, ammaluttauq piliriniujuni amma pilirijjutini kiinaujaqaqtittinirmi pijunnarniujumi nangminiq-gavamaqarninginni aulaninginni.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 5 Nunaqaqqaqsimajunut inungnut pijunnarniaqput aaqqiumatittinirmi amma sanngiktigiaqsinirmi ajiunngittumi katimajirjuanguniujunut, maligatigut, kiinaujjaksanirmut, inuuqatigiingnirmut amma iliqqusimut pilirivvinginni, papattiujaarjuktillugit pijunnautinginni ilauqataunirmi tamakkiqtumi, taimaittumagutik, katimajirjuanguniujunut, maligatigut, kiinaujjaksanirmut, inuuqatigiingnirmut amma iliqqusimut inuusinganni Nunanganni.</p>	<p>Qanuiliuriaruti Ikajurunnarnirmut Inuinnagalaujuni aviktuqsimaniujuni Kanatami kiggaqtuqtauninginni Kanataup Maligaliuqtinginni, gavamatuqakut ikajuqsuinaqput ilagiarutaujuni <i>Niruaqtaunirmut Kigliujuni Aaqqigiaqtaukkannirniujumi Maligarmi</i> turaanganasuaqtumi piusigiaqtittinirmi kiggaqtuiniujumi Inuinnagalaujuni amma asinginni Nunaqaqqaqsimajunut aviktuqsimaniujuni Kanataup maligaliuqtinginni.</p>
<p>Titiraqsimajuq 6 Atuni Nunaqaqqaqsimajunut inuk pijunnarniaqpuq ilagijauninganni nunaujumi.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 7 1. Nunaqaqqaqsimajut inutuinnait pijunnarniaqput inuusirmut, timimut amma isumamut sulittiarningani amma sanngijumik tunngaviqarlutik, isumaqsurnirmi amma attananginningani inuulutik. 2. Nunaqaqqaqsimajut inuit katujjillutik pijunnarniaqput inuunirmi isumaqsurlutik, sailinirmi amma attananginniuujumi ajiunngillutik inuulutik amma saqqijaarviujaanngilat qanutuinnaq</p>	<p>Qanuiliuriaruti Ikajurunnarnirmut piusigiaqtittinirmi attanajjaiqsimanirmi amma sapummijauningani Nunaqaqqaqsimajunut arnanut, 2SLGBTQQIA+ inungnut amma ilanginni, gavamatuqakut pivalliatittiqatiqarniaqput Kanatami maligaliangusimajumi Nunaqaqqaqsimajut inungnut pijunnaqtittijumi tunisiniujumi <i>gavamatuqakut</i> ikajurutiksani ajaurinirmut nunalingni aulataujuni kiuniujuni saalaqarasuarnirmi aanniqsiriniujumi, ilaqaqtumi pilirianguniujuni nuqqaqtittinirmut</p>

<p>tuqurainiujumi uvvaluunniit asinginni piliriniujuni aanniqsiriniujumi, ilaqaqtumi aqsaqsiniujumi surusirni katinnganiujumi asianut katinnganiujumut.</p>	<p>aanniqsiriniujumi, igluqaqtitauninginni sapujjisimanirmut uumainnarunnaqsimajuni, kiinaujaqaqtitaunirmi ikajuqsuiniujunut amma qunujunniarnirmut tuavirnaqtukkuvingni, ammaluttauq iliqqusimut- amma uqausinganni turaangajuni pijittirarniujuni.</p>
<p>Titiraqsimajuq 8</p> <p>1. Nunaqaqqaqsimajut inuit amma inutuinnait pijunnarniqaqput saqqijaarviunnginninginni ajauqtaujumi iliqqusimik aqsaqaqtaunirmi uvvaluunniit surattirijauningani iliqqusinganni.</p> <p>2. Nunaujut tunisilluaqput atuutiqaqtiumi aulaniujuni nuqqaqtitauningani ukunani, amma naammaksaliqtauningani ukununga:</p> <p>(a) Qanuiliuriarutiujut turaagaqaqpuq uvvaluunniit aktuiniqaqpuq pinngititauninginni tunngaviqarninginni ajiunngillutik inuullutik, uvvaluunniit iliqqusimut pinnarijanginni uvvaluunniit katinnganiujumi inugiangniujuni kinauninginni;</p> <p>(b) Qanuiliuriarutiujut turaagaqaqpuq uvvaluunniit aktuiniqaqpuq aqsaqaqtauninginni nunanginni, aviktuqsimaniujumi uvvaluunniit ikajurutiksani;</p> <p>(c) Qanuittutuinnarmi ajauqtaujumi inugiangujuni nuutauninginni turaagaksaqaqtumi uvvaluunniit aktuiniqaqtumi surainingani uvvaluunniit atuutiqaqnginniqsautittiluni naliatuinnani pijunnarnirijaujuni;</p> <p>(d) Naliatuinnait ajauqtaujumi iliqqusimik aqsaqaqtaunirmi uvvaluunniit ilaliujjauningani;</p> <p>(e) Naliatuinnait tusagaksani sanasimajuni quvvaqsainirmut uvvaluunniit uqausiqaqtumi</p>	<p>Qanuiliuriaruti</p> <p>Ikajurunnarnirmut miklgiaqtittinirmi aktuiniujuni silaup asijjiqpallianingani amma ikajuqsuiniirmut kajusiinnarningani Inuit iliqqusinganni amma inuuqatigiingninginnut, gavamatuqakkut pivalliatittiniaqput Kanatami silaup asijjiqpallianingani maligaliangusimajuni tunisijumi ukuninga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kanatami turaaqtaujut miklgiaqsinirmi pujurlunit ammalu tikiutinirmi amiakkunga 0 pujurlunit; • Miklgiaqtittinirmi pujurlungmi parnautini gavamatuqakkut aulataujuni pilirivviujuni; • Silamut nauttiqsumirmi, sungiujjinirmi ammalu piluaqtailimatittinirmit ikajuqsuiniirmut Inungnut ammalu asinginni Nunaqaqqaqsimajunut inungnut ammalu nunaliujunut.

<p>inuuqatimik akiraqturnirmi uvvaluunniit katinnganiujumi inugianguijuni ajjigiinngitittinirmi imminut.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 9 Nunaqaqqaqsimajut inuit amma inutuinnait pijunnarniaqput ilauqatauninginni nunaqaqqaqsimajunut nunaliujuni uvvaluunniit nunani, maliktumi piqqusirijaujuni amma atuqtauvaktuni nunalingni nunamilluunniit isumagijaujumi. Ajjigiinngitittinirmi qanuittutuinnarmi saqqittariaqanngilaq atuqtauniujumi taimaittumi pijunnarniujumi.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 10 Nunaqaqqaqsimajut inuit ajauqtaulutik piiqtaujariaqanngilat nunanginni aviktuqsimaniujumilluunniit. Nuunniqariaqanngilaq isumaqsurniujumi, sivuniani amma uqaujjsimajumi angiqtauningani nunaqaqqaqsimajut inungni isumagijaujuni amma angiqatigiiraanikkutik malittiaqtumi amma naammaktumi akiliqtauninginni ammalu, ajurnanngikkaangat, niruagaksaqarluni utilaarnirmut.</p>	

<p>Titiraqsimajuq 11</p> <p>1. Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarniaqput aturnirmi amma uummaqtrikkannirninginni iliqqusimut piqqusituqanginni amma atuqtauvaktuni. Una ilaqaqpuq pijunnarniujumi aaqqumatittinirmut, sapujjisimanimut amma pivalliatittinirmut taissumanituqaq, maannaujumi amma sivuniksami katiqsuiniujumi iliqqusinganni, suurlu ittarnisalirinirmut amma taissumanituqarni iniujuni, ittarnisani, sanasimaniujuni, quviasugutaujuni, nutaannguqpalliajut atuqtausimajunnaqtunut amma tauttukkut amma qunngiaqtauvaktuni sanaugani amma titiraqsimajuni.</p> <p>2. Nunait tunisiniqaqput aaqqigutiksami uvuuna atuutiqaqtumi aulaniujuni, ila qarunnaqtumi utiqtiriniujumi, pivalliatitaujumi katujjaujumi nunaqaqqaqsimajut inungnut, pijjutiqaqtumi iliqqusimut, isumatuninganni, ukpirninganut amma ukpirijamini piqutigijaujuni pijaujuni isumaqsuqtaunatik, sivuniani amma uqaujjisimajumi angiqtauniqanngilluni uvvaluunniit surainiujumi maliganginni, piqqusituqanginni amma atuqtauvaktuni.</p>	<p>Qanuiliuriaruti</p> <p>Pijunnaqtittinirmut Inungni aturninginni pijunnautinginni nangminiq-isumaliurinirmi aulattininginni ittarnisalirinirmut amma taissumanituqaq iniujuni, gavamatuqakkut ilagiaqsiniqaqpuq Kanatami Mirnnguiqsirvingnut Maliganganni tunisinirmut ukuninga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pijunnarniujuni Inungni Nunataarutinginnut Katujjiqatigiinginnut qimirrutik amma tunisilutik ittarnisalirinirmut paipaata pilirigiarunnautinit piliriangujuni Inungnut-nangminirijaujunut nunani amma Kingmut nunaujuni atuqtauvallauqtuni amma inigijauullutik Inungnut. • Ilisaqsiniq pijunnautinginni Inungni pigiaqtittininginni nangminiq maliganginni amma maligaralaanit pijjutiqaqtumi aulatauninganni Inungnut ittarnisalirinirmut amma taissumanituqaq iniujuni iniaqqtuni Inungnut-nangminirijaujuni nunani. • Mirnnguiqsirvilirijikkut Kanatami ikajuqsuiniqaqput tuavirnaqtumi pijarialingmi pivalliatittiqaqtarluni Nunaqaqqaqsimajunut inungnut maligaliangusimajunut pijjutiqaqtumi Nunaqaqqaqsimajuni Sapujjausimajuni ammalu Atuluaqtailinirmut Iniujuni (IPCA). Una maligaliangusimajuq piliriniqarniaqpuq pimmariumi aturniujumi nalunaiqsinirmi Nunaqaqqaqsimajuni sapujjausimajuni ammalu atuluaqtailinirmut iniujuni maligatigut ilisarijaunillariujumi. Ikajurniarivut kiunirmi pijunnarniqarnimit akaunngiliurutaujuni, ilaqarluni tunngaviqaqtumi Nunaqaqqaqsimajuni pijunnarniqarnimit pijunnarniujuni. Maligaliangusimajuq kiulluarivuq akuniujumi aulataunirmi parnainirmi
---	---

	<p>aaqqiktausimaniujuni ammaluttauq piluni amma naammaktuni kiinaujaqaqtitauniujumi nalunaiqsinirmut pilirittiarunnarningani Nunaqaqqaagsimajuni Sapujjausimajuni ammalu Atuluaqtailinirmut Iniuajuni.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mirnnguiqsirvilirijikkut Kanatami ikajuqsuiniaqpuq Nunaqaqqaagsimajuni-aulataujuni atuluaqtailimatittinirmut piliriaksaujuni. Una ikajuqsuiniujuq ilaqaqpuq angiqsimaniujumi katujjiqatigiingnirmut asinginni gavamatuqakkut pilirivviujuni ammalu Kanatami aviktuqsimaniujumi amma ukiuqtaqtumi aviktuqsimaniujuni gavamaujuni ungavariaqtittinirmi taimaittuni aksururutaujuni. Kingmut-Nunaqaqqaagsimajunut angirutaujut aajiiqatigijautillugit, Mirnnguiqsirvilirijikkut Kanatami ikajuqsuiniaqpuq qilammuijumi sapujjisimaniujuni nunami akaunngiliurutaujunut. Mirnnguiqsirvilirijikkut Kanatami ikajuqsuinarivuq aksururutaujuni kigliqaqtitaujuni nunani nalunaiqtaujuni Nunaqaqqaagsimajunut sapujjausimanirmut pitaqaqpagiiqtuni pijunnarnirijaujuni ajurnanngikkaangat. • Mirnnguiqsirvik Kanata angiqsimavuq ikajuqsuinirmut Nunaqaqqaagsimajuni Paqqijiuajuni piliriaksani. Nunaqaqqaagsimajuni atuliqtitauingagut nunami pillariulluni ilagijauvuq pivalliatittinirmi Nunaqaqqaagsimajunut pijunnarniujumi amma ilisaqsinirmi Nunaqaqqaagsimajunut pijunnarniqarnirmit iluani ukiuqtaqtumi aviktuqsimaninganni. Pimmariugivuq nalunaiqsinirmi iliqqusimut amma najuganginnillu silaqutinginnillu qaujisarnirmi uumajulimaani sapujjausimajariaqaqput nalunaiqsinirmi Nunaqaqqaagsimajuni
--	--

	<p>pijunnarnirijaujuni nunanut amma ikajurutiksanut aaqqiumatitauninginni sivuniksanut.</p>
<p>Titiraqsimajuq 12</p> <p>1. Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarniqaqput katiqsuinirmi, aturnirmi, pivalliatittinirmi amma ilinniaqtittinirmi ukpirijanginni amma ukpirninginnut piqqusituqanginni, atuqpaktanginni amma quviasugutigijauvaktuni; pijunnarnirijaujuni aaqqiumatittinirmut, sapujjisimanirmut, amma atuinnaqarnirmi tautuktaunngillutik ukpirninganut amma iliqqusimut iniujuni; pijunnarnirijaujuni atuqtauningani amma aulatauningani quviasugutaujuni piqutinginni; amma pijunnarnirijaujuni utiqtiriniujumi inuvinirni sauninginni.</p> <p>2. Nunait qinilluaqput pijunnaqtittinirmi atuinnaqarnirmi ammalu/uvvaluunniit utiqtiriniujumi quviasugutaujuni piqutini amma inuvinirni sauninginni pisimajaujuni uvuuna naammaktumi, takuksauniqaqtumi amma atuutiqattiaqtumi aulaniujuni pivalliatitausimajuni maliktumi Nunaqaqqaqsimajut inuit isumagijaujuni.</p>	<p>Qanuiliuriaruti</p> <p>Pilirijunnarnirmut utiqtiriniujumi Allanut, Inungnut amma Allangajunut inuvinirni sauninginni, iluvirmut piqutini, ukpirnikkut piqutini, amma piqutaujuni pimmaruugijaujuni iliqqusimut kajusiningani Nunaqaqqaqsimajut inungnut gavamatuqakkut-kiinaujaqaqtitauningani Kanatami takujagaqarvini amma pilirivvini, ammaluttauq ikajuqsuininginni pininginni Kanataup silataani takujagaqarvingni amma pilirivviujuni, gavamatuqakkut pivalliatittiqatiqarluni Kanatami maligaliangusimajuni pijunnaqtittijumi sapujjisimanirmi amma utiqtiriniujumi inuvinirni sauninginni, iluvirmut piqutini, ukpirnikkut piqutini, amma piqutaujuni iliqqusirmimi nangminirijaujunut. Maligaliangusimajuq ilaqalluaqpuq ilasimajuni tunisijumi ukununga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajuqtitauningani tauqsiinirmut uvvaluunniit niuviaksauningani inuvinirni sauninginni uvvaluunniit piqutini iliqqusimut nangminirijaujuni amma maliktuni ilagiarutaujuni pirajangnirmut nalunaikkutangannut. • Piliriniujuni kamagijaqarnirmi piqutini puarrijaqtaunikuni uvvaluunniit nanijaujuni King nunanganni uvvaluunniit ukiuqtaqtumi aviktuqsimaniujumi Nunaqaqqaqsimajut inungnut, ammaluttauq piqutinut puarrijaqtaunikuni uvvaluunniit nanijaujuni Kanatami aviktuqsimaniujumi uvvaluunniit nangminirijaujumi nunani. • Pivalliatittiniq ammalu aaqqiumatittinirmut naisaqauniujuni inuvinirni sauninginni ammalu iluvirmut piqutini takujagaqarvini ammalu gavamatuqakkut piggujjiujuni ammaluttauq asinginni iliqqusimut

	<p>sunakkutaat uvuuna maligatigut aulataujunnarningani ammaluttauq maligaujuni atuinnaqarnirmi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Piliriaksat pijjutiqaqtumi pinirmi amma pilirinirmi utiqtiriniujumi amma igitauninganni tuksirarniujuuni iliqqusimut piqutinut nunaqaqqaqsimajunut pijunnarnirijaujuni tigumiaqtiujunut. • Nunaup asinganik angiqatigiiksijumam amma kiinaujatigut ikajuqsuiniirmut nunaqaqqaqsimajut inungnut qiniqtuni utiqtiriniujumi piqutinginni Kanataup silataani takujagaqarvini uvvaluunniit pilirivviujuni. • Atuliqtitauningagut aulaniujuni ammalu saanngajaujutiit qanuinniujuuni malittiarsimannginningani. • Kamagijajaqtuni timiujuuni kamagijajaqtut nauttiqsurnirmi amma qimirrunirmi atuliqtitauningani maligarmi. • Ikajurutiksait tuqquinirmi amma papattiinnarnirmut amma takuksautittinirmi utiqtiri.ujuni piqutini naammangningani.
<p>Titiraqsimajuq 13</p> <p>1. Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarniqaqput uummaqtittikkannirniirmut, aturnirmut, pivalliatittinirmut amma tunisinirmi sivuniksanut atuqpalauqtanginni, uqausinginni, uqarnikkut, piqqusituqaqtigut, isumagijauniujuni, titirausingilli pilirijusiujuuni amma titiraqsimaniujuni, ammalu tilisinirmi amma papattinirmi nangminiq atinginni nunalingnut, iniujunut amma inungnut.</p> <p>2. Nunait atuutiqakautigijumi piliriniqarniqaqput nalunaiqsinirmi una pijunnarnirijaujuni sapujjausimaningani ammalu</p>	<p>Qanuiliuriaruti</p> <p>Pijunnaqtittinirmut Inuit sivulliujuuni, ukuningatuaq uvvaluunniit piuginiqsangani uqausirmi Inuktuuluni ilauqatauninginni gavamatuqakkut niruarniujuuni amma atuinnaqarlutik gavamatuqakkut pijittirarniujuuni uqausinganni, gavamatuqakkut saqqitittiniaqput pivalliatittiqatiqarluni ilagiarutaujuuni maligaliangusimajuni piliriqatiqarlutik Inungni ilagiarutaujut Nunaqaqqaqsimajunut Uqausirmut Maligangani tunisinirmi ukununga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naammagijaujut qaijisainirmi pijumaniujumi amma kigliujumi pijittirarnirmi Inuktut pijittirarniujuuni tunijauniaqpuq;

<p>nalunaiqsinirmi nunaqaqqaaqsimajut inuit tukisiumajunnarninginni katimajirjuangujuni, maligatigut amma allavvirinirmi katimaniujuni, pijariaqaqpat uvuuna tunisiniujumi tusaajiqarnirmi uvvaluunniit asiagut naammaktumi piliriniujumi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Piliriaksaujuni gavamatuqakkut pilirivviujuni tunisinirmi pijittirautini Inuktut pijumaniqaqtillugu pimmaruijuni atuqtauningani Kanatamiutanut pijunnautinut; • Piliriaksaujuni gavamatuqakkut pilirivviujuni amma pilirijirjuangujuni tunisinirmi pijittirautini Inuktut pijumaniqaqtillugu.
<p>Titiraqsimajuq 14</p> <p>1. Nunaqaqqaaqsimajut inuit pijunnarniqaqput saqqitittinirmi amma aulattinirmi ilinniaqtulirinirmi pilirijusiujuni amma pilirivvinit tunisijuni ilinniarnirmi nangminiq uqausinganni, piliriniujumi naammaktumi iliqqusimut pilirijusiujuni ilisainirmi amma illittinirmi.</p> <p>2. Nunaqaqqaaqsimajuni inutuinnait, piluaqtumi surusirni, pijunnarniqaqput tamakkini kigliujuni ilinniarniujumi Nunani ajjigiinngitittiniqanngilluni.</p> <p>3. Nunait imaittariaqaqput, Katinnganiqarlutik nunaqaqqaaqsimajut inungnut, pilirilutik atuutiqaqtiaqtuni piliriniujuni, nunaqaqqaaqsimajut inutuinnani, piluaqtumi surusirni, ilaqaqtumi taikkununga nunaqaqtuni nunalingatta silataani, atuinnaqarnirmi, ajurnanngikkaangat, ilinniarniujumi nangminiq iliqqusinganni amma tunijauluni nangminiq uqausinganni.</p>	<p>Qanuiliuriaruti</p> <p>Pijunnaqtittinirmut Inungni pijunnarnirijaujuni tigumiaqtuijuni aturninginni pijunnautinginni saqqitittininginni amma aulattilutik nangminiq ilinniarnirmi pilirijusiujuni amma ilinniarnirmut pilirivviujuni, malingniqaqtumi naliatuinnaq nangminiq-gavamaqarninginni angirutaujumi, gavamatuqakkut piliriqatiqarniqaqput Inungni nunataarasuarnirmut katujjiqatigiingujuni saqqitittijunnarnirmut atuagarmi gavamatuqakkut ilauqatauninginni amma asinginni ikajuqsuinirmut Inungnut sivulliuujumi amma marrungani ilinniarniujumi.</p>
<p>Titiraqsimajuq 15</p> <p>1. Nunaqaqqaaqsimajunut inuit pijunnautiqaqput upigijauningani amma ajjigiinngittuutauningani iliqqusinganni, piqqusituqanginni, atuqtauvallauqtuni amma pijumanirijanginni naammaktumi takuksautitauniaqput ilinniarniujumi amma inulimaanut tusaqtaujuksani.</p>	

<p>2. Nunait piliriniaqput atuutiqaattiaqtuni piliriniujuni, uqaqatiqarnikkut amma angiqatigiingniujumi nunaqaqqaqaqsimajut inuit isumagijaujuni, unatarnirmut akiraqturniujumi ajjigijaunnginningani amma nungutirinirmi ajjigiinngitittinirmi amma quvvaqsainirmi naammagasungnirmi, tukisiumanirmi amma piliriqatiqattiarnirmi nunaqaqqaqaqsimajut inungnut amma tamakkini asinginni ilagijaujuni inuuqatigiingniujumi.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 16</p> <p>1. Nunaqaqqaqaqsimajut inuit pijunnarniqaqput saqqitittinirmi nangminiq siammaqtittinirmut nangminiq uqausinginni ammalu atuinnaqarnirmi qanuittutuinnarni aaqqiksimanijuni nunaqaqqaqaqsimangittunut siammaqtittiniujumi ajjigiinngitittiniqanngillutik.</p> <p>2. Nunait piliriniaqput atuutiqaattiaqtumi piliriniujuni nalunaiqsinirmi Nunanut-nangminirijaujuni siammaqtittiniujumi takuksautittittiarninginni nunaqaqqaqaqsimajunut iliqqusimut ajjigiinnginniujuni. Nunait, akiraqturniujumi ajjigijaunnginniqanngillutik nalunaiqsinirmi tamakkiqtumi isumaqsurniujumi uqausiqarnirmut, ajaurilluaqput nangminirijaujuni siammaqtittijijuijuni naammaktumi takuksautittiniqarlutik nunaqaqqaqaqsimajunut iliqqusimut ajjigiinnginniujuni.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 17</p> <p>1. Nunaqaqqaqaqsimajut inutuinnait amma inuit pijunnarniqaqput alianaigusungnirmi tamakkiumajumi pijunnarnirijaujuni saqqititausimajuni</p>	

<p>uvuuna atuutilingni silarjuami amma Kanatami iqqanaijaqtinut maliganganni.</p> <p>2. Nunait uqaqatiqarlutik amma angiqatiqarnirmi nunaqaqqaqaqsimajut inungni pilirivut nalunaiqtausimajuni piliriniujuni sapujjisimanirmut nunaqaqqaqaqsimajunut surusirni kiinaujjaksaniujumi pirajangnikkut pivaallirutiqarninginni ammalu pilirinirmi sananiujumi attanarunnaqtumi uvvaluunniit pagvisaarinirmi surusiup ilinniarningani, uvvaluunniit sujuijunnarluni surusiup aanniaqarnanngittulirininganut uvvaluunniit timikkut, isumamut, ukpigijanganni, tunngaviujuni tammangittuni amma tammarniujuni iliqqusiujumi uvvaluunniit inuuqatigiingnirmut pivalliatittinirmi, isumagilugu asiaguuqtumi aktuqtausarainninginni amma pimmarioningani ilinniarnirmi pijunnarnirijanginni.</p> <p>3. Nunaqaqqaqaqsimajut inutuinnait pijunnarniqaqput saqqijaarviunnginninginni ajjigiinngitittinirmi qanuinnuijuni iqqanaijarnirmi amma, asinginnillu, iqqanaijaaqarnirmi uvvaluunniit kiinaujjaksaninginni.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 18 Nunaqaqqaqaqsimajut inuit pijunnarniqaqput ilauqataunirmi isumaliurinirmi piliriniujuni aktuijunnaqtuni pijunnarnirijaujuni, kiggaqtuijukkut niruaqtausimajuni imminik maliktumi nangminiq pilirijusinginni, ammaluttauq aaqqiumatittinirmut amma pivalliatittinirmut nangminiq nunaqaqqaqaqsimajunut isumaliurinirmi pilirivviujuni.</p>	<p>Qanuiliuriaruti Ikajurunnarnirmut nalunaiqsinirmi Inuit aturunnarninginni pijunnarnirijaujuni ilauqataunirmi isumaliurinirmi piliriniujuni aktuijunnaqtuni pijunnarnirijaujuni, gavamatuqakkut pilirivviujut pivalliatittiqaqarniaqput Inungni atuagallariujuni ajuriqsuiniarmi pijittirarniaqtumi ilinniaqtittinirmi gavamatuqakkut pilirivviujuni tukunganni amma kigliujuni maligaliangusimajuni amma atuagani pivalliatittikkannirniujumi, amma</p>

	<p>nalunaiqtausimajuni qanuilinganiujuni uvuuna pivalliatittikkannirniujumi pilirilluarningani.</p> <p>Ikajurunnarnirmut nalunaiqsinirmi gavamatuqakkut tikiutininganni atuqtaujumajut turaagaksani Silarjuarmiulimaanut Sulinirarummi ilanganut 6-mi Maligarmi, gavamatuqakkut pivalliatittiqtatqarniaqput atuliqittinirmut parnautimik qanuiliuriarnirmut parnautini piliriqtatqarlutik Nunaqaqqaqsimajut inungni tunisijumi ukuninga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Qangakkut atuliqtitauniarninganni qanuiliuriarutinit; • Pilirivviit kamagijaqaqtuni turaaqittinirmi atuliqtitauningani qanuiliuriarutinit; ammalu • Qangakkut amma aulaninginni nauttiqsurnirmut, qimirrujaunirmut amma nutaangguriaqtittinirmi qanuiliuriarnirmut parnautimi pijariaqaliraangat.
<p>Titiraqsimajuq 19 Nunait uqaqatqariaqaqput pilirittiarniqarlutik nunaqaqqaqsimajut inungnut pijjutiaqtumi nangminiq kiggaqtuijingilli pilirivviujuni pijunnarnirmut isumaqsurutaujumi, sivuniani amma uqaujjsimajumi angirniujumi atuliqtittilauqqaaratik amma atuliqtittinirmi maligaliangusimajuni uvvaluunniit allavvilirinirmut piliriniujuni aktuittinnariaqaqtuni.</p>	<p>Qanuiliuriaruti Pilirijusitigut atuliqtitauningani pijunnarniujumi isumaqsurutaujumi, sivuniani amma uqaujjsimajumi angirniujumi, gavamatuqakkut pivalliatittiqtatqarlutik aaqqiktausimaninginni maligaliangusimajumi piliriqtatqarlutik Allani, Inungni amma Allangajuni tunisijumik ukuninga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tukungani ammalu atuqtauningani pijunnarnirijaujuni; • Maligaliurnirmi pijunnaqtitaunirni ammalu pijunnarniqarnirmit nunaqaqqaqsimajunut inungnut pijjutiaqtumi pijunnarnirijaujuni; • Aulaniujuni nauttiqsurnirmut amma atuliqtittinirmi pijunnarnirijaujuni isumaqsuqtun, sivuniani, amma uqaujjsimajumi angiqtauniujumi.
<p>Titiraqsimajuq 20 1. Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarniqaqput aaqqiumatittinirmut</p>	<p>Qanuiliuriaruti Saqqitittijunnarnirmut piqujaqtigut aaqqiktausimaninginni piliriniujumi amma</p>

<p>amma pivalliatittinirmut katimajirjuangujunut, kiinaujjaksanirmut amma inuuqatigiingujunut pilirijjusiujuni uvvaluunniit pilirivviujuni, aaqqiksimattiarninginni alianaigijaqarnirmi nangminiq pilirininginni nirijaksaniqattarnirmut amma pivalliatittinirmi, ammalu ilautittinirmi isumaqsurlutik tamakkini piqqusituqaqtigut amma asinginni kiinaujjaksaniujuni qanuiliuqtaujunit.</p> <p>2. Nunaqaqqaqsimajut inuit nuqqaqtitausimajuni nangminiq pilirininginni nirijaksaniqattarnirmut ammalu pivalliatittinirmi pijunnaqtitauvut maligatigut ammalu naammaktumi aaqqigutiksami.</p>	<p>niuviaksaqarnirmi niqillattaani amma piqqusituqaqtigut niqini iluani Inuit Nunanganni ammalu ikajuqsuiniirmut angigligiaqtauningani Kanatami amma silarjuami tauqsiiniujumi niqillattaani amma piqqusituqaqtigut niqini, gavamatuqakkut saqqitittiniaqput nutaani gavamatuqakkut maligaliangusimajuni tunisijumi piliriniujumi amma niuviaksaqarnirmi niqillattaani/piqqusituqaqtigut niqini ammaluttauq aullaqtitauninginni amiakkunganut Kanatami amma silarjualimaamut.</p> <p>Ikajuqsuiniirmut atuliqtitauuningani iqalulirinirmi aulatauningani tunijauniujuni Nunavummi Angirutimi, ammaluttauq ikajurnirmut piusigiaqtittinirmi Nunavummi niqiqattiarnikkut, kiinaujjaksanirmi pivalliatittinirmi, ammalu pivalliatittinirmi aviktuqsimaniujumi niqinginni pilirijjusiujuni, gavamatuqakkut pivalliatittiqatiqarniaqput Nunavummi Iqalulirinirmut Maligaralaanit piliriqatiqarlutik Nunavut Tunngavik Timinganni, Nunavummi Uumajulirijirjuakkunni, Nunavummi Gavamakkut, amma Makivik Timiqtaujumi.</p>
<p>Titiraqsimajuq 21</p> <p>1. Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarniaqput ajjigiinngitittiniqanngillutik, piusigiaqtitauningani kiinaujjaksaninginnut amma inuuqatigiingujunut qanuilinganiujunut, ilaqaqtumi, asinginnillu, iniujuni ilinniarnilirinirmut, iqqanajaaqarnirmut, ilinniarnirmi pilimmaksarnirmi amma pilimmaksakkannirniujumi, igluksaqarnirmut, salumatittiniujumi, aanniaqarnanngittulirinirmi amma inuuqatigiingujunut sapummijauninginni.</p> <p>2. Nunait piliriniaqput atuutiqattiaqtuni piliriniujuni ammalu, naammakkaangat, asiaguuqtuni piliriniujuni nalunaiqsinirmut</p>	<p>Qanuiliuriaruti</p> <p>Ikajurunnaniirmut pijunnaqtittinirmi Inungni aturninginni pijunnarnirijaujuni piusigiaqtittinirmi kiinaujjaksanirmut amma inuuqatigiingnirmut qanuilinganninginni, gavamatuqakkut pivalliatittiqatiqarniaqput Inungni amma nalunaiqsilutik maligaliangusimajuni Kanataup Maligaliuqtinginnut ilagiasijumi Gavamatuqakkut-Kanatami Aviktuqsimaniujuni Kiinaujjalirinirmi Aaqqiktausimajuni Maligarmi tunisinirmi ukuniga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aturiaqaqtitauningani qanuilinganiujumi gavamatuqakkut nuutauniujuni tukiliarniaqtumi Kanatami aviktuqsimaniujuni atuqtauninginni pijunnarnirijaujuni nalunaiqtaujuni Silarjuarmiulimaanut Sulinirarummi ammaluttauq Kanataup

<p>piusigiaqtitauningani kiinaujjaksanirmut amma inuuqatigiingnirmut qanuilinganninginni. Ikpigusuttiarialiit pijunnautigijaujunut ammalu pijaujarialingnik nunaqaqqaqsimajut innammaringinnut, arnanginnut, makkuktunginnut, surusinginnut ammalu inungnut timimigut ajurutiaqatunut.</p>	<p>Silarjuarmiulimaanut Sulinirarummi angirutinganni piliriaksaujuni (Katimaniujumi Pijunnarnirijaujuni Inungnut Ajurutilingni Titiraqsimajuq 7-mi amma Titiraqsimajuq 23-mi sivulliutijauqujaujuni ilangagut kiuniquapuuq uumunga titiraqsimaniujumi).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atuutiqarningani, pivalliatittiluni turaanganiqaqtumi qassigalangni gavamaujuni nuutiriniujuni Inungnut nunataarasuarniujuni katujjiqatigiingujuni piliriqatiqarnirmik Inungni tunisivuq turaaqtitaujumi ikajuqsuiniujumi piusigiaqtitauningani Inungnut kiinaujjaksanirmut amma inuuqatigiingnirmut qanuilinganninginni.
<p>Titiraqsimajuq 22</p> <p>1. Ikpigusuttiarialiit pijunnautigijaujunut ammalu pijaujarialingnik nunaqaqqaqsimajut innammaringinnut, arnanginnut, makkuktunginnut, surusinginnut ammalu inungnut timimigut ajurutiaqatunut atuliqtitauningani uumanngat Sulinirarummi.</p> <p>2. Nunait pilirilluaqput, malingniqaqtumi nunaqaqqaqsimajut inungni, nalunaiqsinirmut nunaqaqqaqsimajut arnait amma surusiit alianaigijaqalluarninginni tamakkiqtumi sapujjausimaniujumi qanuittutuinnarni aanniqsiriniujuni amma ajjigiinngitittinirmi.</p>	<p>Qanuiliuriaruti</p> <p>Nalunaiqsijunnanimut Inuit ajurutilingni aturunnarninginni pijunnarnirijaujuni uvuuna Katimaniujumi Pijunnarnirijaujuni Inungnut Ajurutilingnut ammaluttauq atuutiqattiaqtumi ukununga pijunnarnirijaujuni, gavamatuqakkut pivalliatittiqaqarniaqput nutaami maligaliangusimajumi Inungnut nunataarasuarniujumi katujjiqatigiingujuni tunisivaktuni ukuninga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nauttiqsurnirmi ammalu unikkaarinirmi aulaniujuni • Tunisiniujumi nalunaiqtaujuutiujuni pijittirautini ammaluttauq kajusiinnaqtunit pijittirautini ammalu ikajuqsuinirmut Inungnut ajurutilingnut • Gavamatuqakkut piliriaksangit sivulliuujumi amma marrungani ilinniarvini pijittiraqtuni Inungni ilinniaqtuijuni • Tunisiniujut gavamatuqakkunni ikajurutiksani ikajuqsuinirmut atuinnaqarninginni maligalirinirmut Inungnut ajurutilingnut iluani pirajangniujumi maligalirinirmut pilirijjusuijuni

<p>Titiraqsimajuq 23 Nunaqaqqaqsimajut pijunnautiqaqtut nalunaiqsinirmit ammalu pivalliatittinirmit sivulliutijauqujaujunit ammalu parnautinit pijunnautimini aturluti pivalliatittinirmit. Piluannguaqtumit, Nunaqaqqaqsimajut pijunnarniqaqtut ilautitauttiarluti pivalliatittinirmit ammalu nalunaiqsinirmit aanniaqarnanngittulirinirmuungajunik, iglulirinirmuungajunik ammalu asinginnik kiinaujanirmit ammalu inuusirmuungajunik piliriaksanit inungnut aktuijunit, ajunnginnilimaanginnik, kajusitittinirmit taakkuninga piliriaksanit nangminiq pilirivvingitigut.</p>	<p>Qanuiliuriaruti Nalunaiqsijunnarnirmit Inuit aturunnarninginni pijunnarnirijaujuni ilauqataullaringninginni pivalliatittinirmit amma isumaliurinirmit Kanatami piliriangujuni, atuagarni, pijittirautini amma pigiarutaujuni aktuqtauniqaqtuni, gavamatuqakkut aturniaqput Inuit-Kingmut Piliriqatiqarnirmik Katimajiralaangujuni atausiuluni ilikkuangani aulaniujuni ikajuqsuinirmit amma atuliqtittiluni uuminga pijunnarnirijaujumi.</p> <p>Quvvaqsaijunnarnirmit pilirittiarunnarniujumi amma ikajuqsuinirmit nunalingni amma inutuinnarni qanuinngittiarninginni Inuit Nunanganni, gavamatuqakkut atuliqtittiniaqput gavamatuqakkut Inuit Nunanganni Atuaganganni.</p>
<p>Titiraqsimajuq 24 1. Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarniqaqput piqqusituqaqtigut inuulisautinginnut ammalu aaqqiumatittinirmit aanniaqarnanngittulirinirmit atuqpaktanginni, ilaqaqtumi atuluaqtailimatittinirmit pillariujumi inuulisainirmit piruqtuvininginni, uumajuni amma ujaraujani. Nunaqaqqaqsimajuni inutuinnait pijunnarnirijaqarivut atuinnaqarnirmi, ajjigiinngitittiniqanngilluni, tamakkinut inuuqatigiingujunut ammalu aanniaqarnanngittulirinirmit pijittirautini.</p> <p>2. Nunaqaqqaqsimajunut inutuinnarnut nalimuttumi pijunnarnirijaqaqput alianaigusungnirmi quttilaangujumi pijaujunnaqtumi atugaksait aaqqiktausimangingitigut timimut amma isumamut aanniaqarnanngittulirinirmi. Nunait pijarialingni piliriniqariaqaqput qimirruniqarlutik tikiutinirmi</p>	

<p>ingirravallianiujumi, tamakkiumajumi ujjiriniujumi uumanngat pijunnarnirijaujumi.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 25 Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarniqaqput aaqqiumatittinirmut amma sanngiktigiaqsinirmi ajjiunngittumi ukpirijanginni piliriqatiqarniujuumi piqqusituqaqtigut nangminirijanganni uvvaluunniit asiagut inuqaqtumi amma atuqtaujumi nunami, ukiuqtaqtumi aviktuqsimaniujumi, imarni amma sigjaqpasiktuni tariurni amma asinginni ikajurutiksani ammalu tigumianginnarlutik kamagijarialinginni sivuniksanut uuminga pijjutilingmi.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 26 1. Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarniqaqput nunani, ukiuqtaqtumi aviktuqsimaniujuni ammalu ikajurutiksani piqqusituqaqtigut nangminirisimajanginni, inuqarvigijanginni uvvaluunniit asiagut atuqsimajanginni uvvaluunniit pisimajanginni.</p> <p>2. Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarniqaqput nangminiqarnirmi, aturnirmi, pivalliatittinirmi amma aulattinirmi nunani, ukiuqtaqtumi aviktuqsimaniujuni ammalu ikajurutiksani pisimajanginni pijutiqaqtumi piqqusituqaqtigut nangminirisimajanginni, inuqarvigijanginni uvvaluunniit asiagut piqqusituqaqtigut inuqarvigijanginni uvvaluunniit aturnirmi, ammaluttauq asiagut pisimajanginni.</p> <p>3. Nunait tunisilluaqput maligatigut ilisaqsiniujumi amma sapujjisimaniujumi ukununga nunaujuni, ukiuqtaqtumi</p>	

<p>aviktuqsimaniujuni amma ikajurutiksani. Taimaittumi ilisaqsiniujumi piliriangulluaqpuq ikpigusuttiarniqarniujumi atuqtauvaktuni, piqqusituqaqtigut amma nunamiinningani pilirijusiuujuni nunaqaqqaqsimajut inungnut isumagijauninginni.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 27 Nunait aaqqiksijariaqaqput amma atuligtittinirmi, maliktumi nunaqaqqaqsimajut inungnut isumagijaujunut, naammaktumi, immikuuqtumi, nalimutitaulutik, matuingalutik amma takuksauniujumi piliriniujumi, tunisilutik ilisarijaulluaqtumik nunaqaqqaqsimajut inungnut maliganginni, piqqusituqanginni, atuqtauvaktuni amma nunamiinninginni pilirijusiuujuni, ilisaqsinirmut amma ikajuqsuinirmi pijunnarnirijaujuni nunaqaqqaqsimajut inungnut pijjutiqaqtumi nunanginni, ukiuqtaqtumi aviktuqsimaniujumi amma ikajurutiksani, ilaqaqtumi taikkununga piqqusituqaqtigut nangminirijaulauqtuni uvvaluunniit asiagut inuqalauqtuni uvvaluunniit atuqtaullutit. Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarniqalluaqput ilauqataunirmi uuminga piliriniujumi.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 28 1. Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarniqaqput aaqqigutiksami, piliriniujumi ilaqarunnaqtumi utiqtiriniujumi uvvaluunniit, una ajurnaruni, maligatigut, naammagluni amma nalimuttumi akiliqtauniujumi, nunani, ukiuqtaqtumi aviktuqsimaniujuni ammalu ikajurutiksani piqqusituqaqtigut nangminirisimajanginni, inuqarvigijanginni</p>	

<p>atuqsimajangannilluunniit, aqsaacaqtausimajumi, pijauulluni, inuqalirłuni, atuqtaulluni uvvaluunniit sujuijausimalluni isumaqsuqtitaunatik, sivuniani amma uqaujjisimallutik angiqtausimanatik.</p> <p>2. Asiagut kisiani angirutausimaguni inungni isumagijaujuni, akiliiniqalluaqput aaqqiksimaniujumi nunani, ukiuqtaqtumi aviktuqsimaniujuni ammalu ikajurutiksani nalimuttuni piuningani, anginingani amma maligatigut qanuilinganiujumi uvvaluunniit kiinaujatigut akiliqtauniujumi uvvaluunniit asiani naammaktumi aaqqigutiksami.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 29</p> <p>1. Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarnirijaqaqput atuluaqtailimatittinirmut amma sapujjausimaningani avatimi amma ingirravalliajumi pijunnarningani nunanginni uvvaluunniit ukiuqtaqtumi aviktuqsimaniujuni ammalu ikajurutiksani. Nunait saqqitittilluaqput amma atuliqtittilutik ikajuqsuiniujuni piliriangujuni nunaqaqqaqsimajut inungnut taimaittunut atuluaqtailimatittinirmut amma sapujjisimaniujumi, ajjigiinngitittiniqanngilluni.</p> <p>2. Nunait pilirilluaqput atuutiqtattiaqtumi piliriniujuni nalunaiqsinirmi tuqquniujumi uvvaluunniit igitauninginni ulurianaqtuni sunakkutaani pilirianguninginni nunani uvvaluunniit ukiuqtaqtumi aviktuqsimaniujumi nunaqaqqaqsimajut inungnut isumaqsurutaujumi, sivuniani amma uqaujjisimajumi angirniujumi pilauqqaaratik.</p> <p>3. Nunait pilirillarivut atuutiqtattiaqtumi piliriniujuni</p>	

<p>nalunaiqsinirmut, pijariaqaraangata, piliriangujut nauttiqsurnirmi, aaqqumatittinirmut amma utiqtirinirmi qanuinnngittiarninginni nunaqaqqaqsimajut inungnut, pivalliatitausingani amma atuliqtitauuningani inungnut aktuqtausimajunut taimaittuni sunakkutaani, atuliqtitauttiarninginni.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 30</p> <p>1. Unataqtuksani qanuiliuqtaujunit pilirijaanngilat nunani uvvaluunniit ukiuqtaqtumi aviktuqsimaniujumi nunaqaqqaqsimajut inungnut, kisiani naammagijauguni atuutilingmi inulimaanut pijumaniujumi uvvaluunniit asiagut angirutausingajumi ukunani uvvaluunniit tuksiraqtaujumi nunaqaqqaqsimajut inungnut isumagijajunut.</p> <p>2. Nunait piliriniaqput atuutiqtattitumi uqaqatiqarniujuni nunaqaqqaqsimajut inungnut isumagijajunut, uvuuna naammaktumi pilirijusiuujuni ammalu piluaqtumi uvuuna kiggaqtuijigijanginnut pilirivviujuni, sivuniani atulaunnginninginni nunanginni uvvaluunniit ukiuqtaqtumi aviktuqsimaniujumi unataqtuksanut qanuiliuqtaujunit.</p>	<p>Qanuiliuriaruti</p> <p>Pijunnaqtittinirmut tukiqattiaqtumi piliriqatiqarniujumi Inungni ungavariaqtittinirmi attanajjaiqsimanirmi, sapumminirmut amma sapujjisimanirmut atuqtaujumajut turaagaksani Ukiuqtaqtumi amma Uaganganu Atuagaq Sanasimanginganut, gavamatuqakkut ungavariaqtittiniaqput atuliqtitauuningani Inuit Nunanganni Atuaganganni pilirilutik ukuninga piliriniujuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Katujjiqatigiiglutik Inungni Angiqatigiigutaujuni Katujjiqatigiingujuni uvvaluunniit tiliurisimajanginni pivalliatittiqatiqarnirmi Inuit Nunanganni Piliriniujumi Kanataup Sapujjajujutinganut Atuaganganni; • Ikajuqsuinirmut Inungnut nangminiq-isumaliurinirmi Inuit Nunanganni, ilaqaqtumi kiinaujaqaqtitaunirmi ammalu qassigalangni-pijjutilingni nunaliit atuqpaktangit aulajunnaqullugit; • Ikajuqsuinirmut Inungnut nangminiq-isumaliurinirmi aturnirmi Inuit Nunanganni turaagarijajumi Sapujjinirmi piliriangujumi ammalu aulatauniujuni.
<p>Titiraqsimajuq 31</p> <p>1. Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarniaqput aaqqumatittinirmut, aulattinirmi, sapujjisimanirmi amma pivalliatittinirmi iliqqusimut ittarnisaujuni, piqqusituqaqtigut qaujimaniujumi amma piqqusituqaqtigut uqausiqarniujumi, ammaluttauq katippallianiuujumi</p>	

<p>qaujisarniujuni, nutaannguqpalliajut atuqtausimajunnaqtunut amma iliqqusimut, ilaqaqtumi inungnut amma sivulliqsurutinik qaujisarnirmi ikajurutiksani, saunirni, inuulisautini, qaujimaniujuni nangminirijaujuni uumajunut amma piruqtuvinirnut, uqausikkut piqqusituqaqtigut, titiraqsimajuni, sanasimajuni, pinnguarniujuni amma piqqusituqaqtigut pinnguarniujuni amma takuksaujukkut amma qunngiaqtaunikkut sanauganut. Pijunnarniqarivut aaqqiumatittinirmut, aulattinirmut, sapujjisimanirmut amma pivalliatittinirmut qaujimaningani nangmininginni iliqqusimut ittarnisaujuni, piqqusituqaqtigut qaujimaniujumi, amma piqqusituqaqtigut iliqqusimut uqausiqarniujumi.</p> <p>2. Malingniqaqtumi nunaqaqqaqaqsimajut inungnut, Nunait piliriniaqput atuutiqaqtiaqtuni piliriniujuni ilisaqsinirmut amma sapujjisimanirmut atuqtauninginni ukuninga pijunnarnirijaujuni.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 32</p> <p>1. Nunaqaqqaqaqsimajut pijunnautiqaqtut nalunaiqsinirmit ammalu pivalliatittinirmit sivullitijauqujaujunit ammalu parnautinit pijunnautimini pivalliatittinirmut uvvaluunniit aturninginni nunanginni uvvaluunniit ukiuqtaqtumi aviktuqsimaniujumi amma asinginni ikajurutiksani.</p> <p>2. Nunait uqaqatiqariaqaqput pilirittiarniqarlutik nunaqaqqaqaqsimajut inungnut pijjutiqaqtumi nangminiq kiggaqtuijinginni pilirivviujuni pijunnarnirmut isumaqsurutaujumi amma uqaujjisimajumi angirniujumi sivuniani angiqtaulauqqaarani</p>	

<p>naliatuinnani piliriaksaujumi aktuiniqaqtuni nunanginni uvvaluunniit ukiuqtaqtumi aviktuqsimaniujumi amma asinginni ikajurutiksani, piluaqtumi katinnganiqaqtumi pivalliatittinirmi, atuqtauningani uvvaluunniit atuluqaqtauningani ujaraujani, imarmi uvvaluunniit asinginni ikajurutiksani.</p> <p>3. Nunait tunisiniqaqput atuutiqaqtumi aulaniujuni maligatigut amma naammaktumi aaqqigutiksami taimaittunut qanuiliuqtaujunit, amma naammaktuni piliriniujuni piliriniqaqput mikligiaqtittinirmi angijuni avatimut, kiinaujjaksanirmut, inuuqatigiingniujumi, iliqqusimut uvvaluunniit ukpirijauniujuni aktuiniujuni.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 33</p> <p>1. Nunaqaqqaqsimajunut inuit pijunnautiqaqput isumaliurinirmi nangminiq kinauninginni uvvaluunniit ilagijauniujumi maliktumi nangminiq atuqpaktanginni amma piqqusituqanginni. Una sujuiniqanngilaq pijunnarnirijaujuni nunaqaqqaqsimajunut inutuinnarni pininginni nunaqaqtiuninginni Nunani nunagijanginni.</p> <p>2. Nunaqaqqaqsimajunut inuit pijunnautiqaqput isumaliurinirmi aaqqiksuqsimaniujuni ammalu niruarnirmi ilagijauniujuni pilirivvinginni maliktumi nangminiq pilirijusinginni.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 34</p> <p>Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarniqaqput quvvaqsainirmi, pivalliatittinirmi amma aaqqumatittinirmut pilirivvinginni aaqqiksuqtausimaninginni ammalu ajjiunngittumi atuqpaktanginni,</p>	

<p>ukpigijanginni, piqqusituqanginni, pilirijusiujuuni, atuqpaktanginni ammalu, qanuinniujuuni pitaqarninginni, maligalirinirmut pilirijusiujuuni uvvaluunniit atuqtauvaktuni, maliktumi silarjuami inungnut pijunnarnirijaujuuni atuqtaujarialingni.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 35 Nunaqaqqaqsimajunut inuit pijunnautiqaqput isumaliurinirmi kamagijarialinginni inutuinnarni nunalinginnut.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 36 1. Nunaqaqqaqsimajut inuit, piluaqtumi taikkua avititausimajuni silarjuami kigliujuni, pijunnarniqaqput aaqqiumatittinirmut amma pivalliatittinirmut qaujigiarviujuni, piliriqatiqarninginni, amma angiqatiqarnirmi, ilaqaqtumi qanuiliuqtaujunit ukpirusungnirmi, iliqqusimut, katimajirjuangunirmut, kiinaujjaksanirmut amma inuuqatigiingniujumi pijjutaujunut, nangminiq ilagijanginni ammaluttauq asinginni inungni kigliqarniujuuni. 2. Nunait, uqaqatiqarniujuumi amma angiqatigiingniujumi nunaqaqqaqsimajut inungnut, piliriniaqput atuutiqattiaqtuni piliriniujuni atuqtittinirmi atuqtauningani amma nalunaiqsinirmi atuliqtitauningani uumanngat pijunnarnirijaujuuni.</p>	<p>Qanuiliuriaruti Pijunnaqtittinirmut Nunaqaqqaqsimajut inungnut avititausimajuni Juunaitit Staitisni-Kanatami amma Kanatami-Tianmaak kigliujuni aaqqiumatittinirmut amma pivalliatittinirmut qaujigiarviujuni, piliriqatiqarninginni, amma angiqatiqarnirmi, gavamatuqakkut ilagiaqsiniaqput Tikittarninginni Amma Asiani Nunanganninngaaqtuni Qimaajuni Sapujjisimanirmut Maligarmi tunisinirmut ukuninga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aaqqiktausimajut titiraqsimaningitigut tunisijumi atuutiqarningani uuminga titiraqsimaniujumi, ilaqaqtumi pijunnarnirijaujuuni pijjutilingmi ikaarniujuumi-kigligijaujuuni ingirraninginni amma utiqtarniujuumi Alaaskamiuni amma Kalaakfiup Nunaanni Inungni amma Amialikami Allanit piqqusituqaqtigut nunanganni saniliqaqtumi Kanatami-Juunaitit Staitisni amma Kanatami-Tianmaakmi kigliujunit; • Aaqqiktausimajut titiraqsimaningitigut ammalu maligaralaanit pijjutiqaqput ammalu atuliqtitauningagut • Aaqqiktausimajut titiraqsimaningitigut pijjutiqaqput ammalu pijunnarnirijaujuuni pijunnaqtuni Nunaqaqqaqsimajunut

	inungnut niruaqtuni nunaqarnirmi Kanatami
<p>Titiraqsimajuq 37</p> <p>1. Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarniqaqput ilisarijauningani, qunngiaqtauninginni amma atuliqtitauningagut angirutaujuni, angirutini amma asinginni piujuni aaqqiktausimaniujuni isulitaujuni Nunani uvvaluunniit maliktinginni ammalu Nunani ikpigusuttiarninginni taimaittuni angirutaujuni, angirutini amma asinginni piujuni aaqqiktausimaniujuni.</p> <p>2. Kisutuinnaq uvani Sulinirarummi tukiliangujjaanngilaq mikfigiaqtittinirmi uvvaluunniit isulittinirmi pijunnarnirijaujuni nunaqaqqaqsimajut inungni iluaniiqtuni angirutaujuni, angirutini, amma asinginni piujuni aaqqiktausimaniujuni.</p>	<p>Qanuiliuriaruti</p> <p>Nalunaiqsijunnarnirmut Inungnut nunataarasuarniujumi angirutaujuni atuliqtitauninginni amma atuqtitaulutik gavamatuqakkut pivalliatittiqaqarniqaqput Inungni immikuuqtuni qimirrujaunirmi aulaniujumi piusigiaqtittijumi angirutaujuni atuliqtitauningani.</p>
<p>Titiraqsimajuq 38</p> <p>Nunait, uqaqatiqarnikkut amma angiqatigiingnikkut nunaqaqqaqsimajut inungni, piliriniaqput naammaktuni piliriniujuni, ilaqaqtumi maligaliuriniujumi piliriniujuni, tikiutinirmut isuani uumangat Sulinirarummi.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 39</p> <p>Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarniqaqput atuinnaqarnirmi kiinaujaqaqtitaunirmi amma pijarituujuni ikajuqsuiniujuni Nunani amma uvuuna silarjuami angiqatiqarniujuni, alianaigusungnirmi pijunnarnirijaujuni iluaniiittuni uvani Sulinirarummi.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 40</p> <p>Nunaqaqqaqsimajut inuit pijunnarniqaqput atuinnaqarnirmi ukununga amma sukkajumi isumaliuriniujuni uvuuna maligatigut</p>	

<p>amma naammaktuni pilirijusiujuuni aaqqiktauninganut akaunngiliurutaujunut amma angiqatiqannginniujuuni Nunani uvvaluunniit asinginni piliriqataujuuni, ammaluttauq atuutiqattiaqtumi aaqqigutiksaujuuni tamakkinut surainiujuuni nangminiq amma katujjaujumi pijunnarnirijaujuuni. Taimaittumi isumalianguniujumi tunisiniqarniaqpuq isumaksaqsiuritsiarniujuuni atuqtauvaktuni, piqqusituqanginni, maliganginni amma maligatigut pilirijusiujuuni nunaqaqqaasimajut inungnut isumagijaujuuni amma silarjuami inungnut pijunnarnirijaujuuni.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 41 Ilulingit amma asiaguuqtumi piggujjijiujuuni Silarjuarmiulimaanut pilirijusiujuuni amma asinginni qassigalangni gavamaujuuni katujjiqatigiingujuuni ikajuqsuinaqput tamakkiumajumi ujjiriniujuuni aaqqiktausimajut titiraqsimaningitigut uumanngat Sulinirarummi uvuuna ingirranuijumi, asinginnillu, kiinaujalirinirmut angiqatiqarniujuuni amma pijaritujuuni ikajuqsuiniujuuni. Piliriniujut amma piliriangujuuni nalunaiqsinirmi ilauqatauniujuuni nunaqaqqaasimajut inungnut akaunngiliurutaujuuni aktuijuuni saqqititauniaqput.</p>	<p>Qanuiliuriaruti Ikajurunnarnirmut miklgiagtittinirmi aktuiniujuuni silaup asijjiqpallianingani amma ikajuqsuiniirmut kajusiinnarningani Inuit iliqqusinganni amma inuuqatigiingninginnut, gavamatuqakkut pivalliatittiniaqput Kanatami silaup asijjiqpallianingani maligaliangusimajuni tunisijumi ukuninga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kanatami turaaqtaujut miklgiagsinirmi pujurlunit ammalu tikiutinirmi amiakkunga 0 pujurlunit; • Miklgiagtittinirmi pujurlungmi parnautini gavamatuqakkut aulataujuuni pilirivviujuuni; • Silamut nauttiqsurnirmi, sungiujjinirmi ammalu piluaqtailimatittinirmit ikajuqsuiniirmut Inungnut ammalu asinginni Nunaqaqqaasimajunut inungnut ammalu nunaliujunut.
<p>Titiraqsimajuq 42 Silarjuarmiulimaanut, timingillu, ilaqaqtumi Ilisimainnaqtumi Katimajiujuuni Nunaqaqqaasimajunut Akaunngiliurutaujunut, amma asiaguuqtumi piggujjijiujuuni, ilaqaqtumi Nunami kigliujuuni, amma</p>	

<p>nunani quvvaqsainiaqput ikpigusuttiarniujumi tamakkinut amma tamakkiqtumi atuqtitauningani aaqqiktausimajut titiraqsimaningitigut uumannga Sulinirarummi amma qaujigiakkannirlutik atuutiqattiarningani uumanngat Sulinirarummi.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 43 Pijunnarnirijaujuni ilisarijaujuni iluani sanavut mikilaangujumi atuqtaujarialingni uumainnarnimut, isumagijauttiarnirmi amma qanuinngittiarninginni nunaqaqqaqsimajut inungnut nunarjualimaami.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 44 Tamarmik pijunnarnirijaujuni amma isumaqsurniujuni ilisarijaujuni iluani nalimuttumi pijunnaqtitauvuq angutitut amma arnanut nunaqaqqaqsimajunut inutuinnarnut.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 45 Kisutuinnaq uvani Sulinirarummi isumagijaujjaanngilaq mikligiaqtittinirmi uvvaluunniit piiqsinirmi pijunnarnirijaujuni nunaqaqqaqsimajut inungni maanna pisimajanginni uvvaluunniit pituinnariaqaqtanginni sivuniksami.</p>	
<p>Titiraqsimajuq 46 1. Kisutuinnaq uvani sulinirarummi tukiliangujjaanngilaq imainniraqtauluni naliatuinnani nunani, inungnut, katinnganiujuni uvvaluunniit inungmut pijunnarnirijaujuni ilauqataunirmi naliatuinnani qanuiliuriarutimi uvvaluunniit pilirinirmi qanuinnuijumi Malingittumi Kanatamit pijunnautit Silarjuarmiulimaanut uvvaluunniit isumagijauluni pijunnaqtittinirmi uvvaluunniit ajaurinirmi asiani qanuiliuriarutimik</p>	

ilaujunniiqtittinajaqtumi uvvaluunniit surailuni, tamakkiqtumi uvvaluunniit ilangagut, aviktuqsimaniujumi suliningani uvvaluunniit katimajirjuanguningani katinnganiujumi aulattijirjuangujuni amma immikuuqtuni Nunani.

2. Aturniujumi pijunnarnirijaujuni uqausiujuni maannaujumi Sulinirarummi, inungnut pijunnarnirijaujuni amma tunngavigijaujuni isumaqsurniujuni tamakkini ikpigijauttiariaqaqput. Aturniujumi pijunnarnirijaujuni sivummuarijausimajuni uvani Sulinirarummi malingniqarniaqpuq taimaittunutuaq kigliqaqtitauniujuni isumaliangujuni maligaq 15-mi ammalu malingniujumi silarjuami inungnut pijunnarnirijaujuni piliriaksaujuni. Taimaittuni kigliqaqtitauniujuni ajjigiinngitittiniqajjaanngilaq amma pijariaqalluataqaruni pijjutiqaqtumi pinirmi ilisarijaulluarniujumi amma ikpigijauttiarningani pijunnarnirijaujuni amma isumaqsurniujuni asinginni ammalu kiunirmi maligaqtigut amma pijariaqallariktunut inugiangniqsait inuuqatigiingujunut.

3. Aaqqiktausimajut titiraqsimaningitigut sivummuarijausimajuni uvani Sulinirarummi tukilianguniaqput tunngaviujuni maligalirinirmut, inugiangniqsait, ikpigusuttiarniujumi inungnut pijunnautinginnit, ajjigiinnirni, ajjigiinngitittiniqanngittumi, piujumi aulattinirmi ammalu pilirittiarniujumi.

 75 Albert Street, Suite 1101
Ottawa, ON Canada K1P 5E7

 613-238-8181

 @ITK_CanadaInuit

 InuitTapiriitKanatami

---

 www.itk.ca